

KOSOVÓI KÖLTŐK
ALI PODRIMJA VERSEI

EMBERKERESŐK

Mondták elment a színek után
mondták elment a lepkék nyomában
mondták mi mindent mondtak istenem
a szakadék szélén találták magukat

mert azt mondták elment a nap után

aztán váratlanul megjött egy nap
a modern idők régészei
ástak ástak sok évig
egy nagy szem mélyén

hogyan megtalálják elveszett mosolyát

AZ ESŐ EGY LEGENDÁBAN

Ha követ dobok a folyóba
a hallgatás láza felszökken

ha eszembe jut egy régi dal
a hallgatás álmatlanságban szenved

ha játékba feledkezem
a hallgatás feje megfájdul

és az eső egy legendában
dobol dobol dobol

ÉLETEM JELKÉPE

Ha nem beszélek
életem nyugtalan kő

szavam légy énem

hallgatás ne őrljön
a malomkő
alatt

ha nem beszélek
életem nyugtalan kő

szavam légy énem

jusson
lélegzethez
a seb

HAMLET, A FEJEDÉRT

A fejedért Hamlet
ki tudja hány aranyat adott a szerencsen király

A fejedért Hamlet
fölemelem az igazság kardját

Túl kicsi a világ
a szellemedért az álmodért

HOL HULLOTT LE

Ütött az órák

orvoshoz megyek
kigyógyítatom magam
a világ bajaiból

igen megyek

csak előbb az órám felhúzom
a Tornyomat kiszellőztetem
kihordom a szemetet belőle

tisztaságot áhít
az én nagy hitem
az én szent napom

de
de a fejem
hol hullott le

SZÖVEG

Megálmodtam egy verset
árnyékom átszúrta földre szegezte

belefogtam egy új versbe
valami fatörzs kérgén
mondjuk úgy ezer év múltán
mikor már véget ért Odüsszeusz bolyongása
és Homérosz könyvvel a hóna alatt
belépett a könyvtárba
az árnyék fülét befogta szemét becsukta
önnön halálát
fekete agyarával
szétszagatta
Moreából is
kiűzettem
nehéz ám bejutni az antikvitásba

ÁCS Károly fordításai

SLOBODAN KOSTIĆ VERSEI

EMLÉKEZTETŐ JELEK

Hiába kapkodsz össze ruhát, edényt,
ódon ingaórád.
Valami marad utánad:
palánkját vesztett udvar,
megroggyant sír,
öregék s eszelősök
megrovó tekintete.
Távozol, ki tudja, hová,
drótbá préselve, üvegbe;
éjjel, a temetőben,
elődök porát kotrod.
Marad a forrás, a birtoklevél,
kígyó a ház falában.

ELHATÁROZÁS

Hagyjatok itt engem, barátaim.
Ide tértem vissza Plutó bugyrából,
s örököltem a törzs tüzét,
az első világosságot.
Ebben az ezeréves odúban
ismertem meg az őszanya
melegét, mocskát.
Ezek a törzsek az őseim,
durván formált urnákba
gyűjtöttem csontjaikat.
Itt a végrendelet, a szerszám, az óra.
Itt dicsőítettek, ostromoztak.

Nem adhatom oda potom áron
a csalódásért, amit kínáltok.
Türelmes leszek vereségemben.

A REČANIAK FELTALÁLTÁK A SZERELMET

A rečaniak feltalálták a kereket,
a női test érintését.
Rávetették a szkítákat, hogy pározzanak,
mint a rovarok, baglyok.
Megmutatták nekik a villámsújtást,
a térképolvast.
Tökéletesítették a parázs őrzését,
a törzs átkait.
A fémek olvasztását.
Mégmérték a test neszeit,
a kígyólábak hosszát.
Fölfedezték a hús vereségét;
hogyan kell kísértetet
szíven szűrni,
bélyegzőt faragni.
Hogyan ad jelt a szerelem,
hogyan vágnak üveget.
A rečaniak továbbá felderítették:
az idő nem létezik,
világok sokasága
tűnt már el őelőttük.

MI MINDENT ALUDTAK ÁT A REČANIAK

A rečaniak mélyen aludtak,
s észre sem vették, hogy omlott össze
Nagy Sándor birodalma,
hogyan zajlott le az avarok betörése.
Aludtak a kentaurók is meg a lusta cetek
a száraz folyómederben.
Szárnyas bölények, dinoszauruszok
oldalagtak ki a faluból
(évszázadok óta senki sem állított őrséget),

nagy, zöld madarak
szálltak el Račani fölött,
háromfejű viperák kúsztak szanaszét,
szem nélküli szfinxek támolyogtak.
A rečaniak megőrizték a ritka növényvilágot,
alvás közben születtek,
álomban vérezték be késeiket.
A nagy, szelíd barmok fekete patáikkal
eltiporták a homokórát.
A jótét kígyó elárulta a rečaniaknak,
hogy elalvás előtt mind meztelenek voltak,
vértelenek és átoktalanok.
Hiába gyűjtögetik a rečaniak a zöld kövületeket:
megmaradt agyukban a kemény, elfelejtett álom
a szökésről.

A CIGÁNYOK JÖVETELE REČANIBA

Minden tavasszal cigányok
törtek be Rečaniba, és egészen újjászülték.
Sötét bőrű ifjak és karcsú lányok
mindenféle szert hoztak,
papagájt, fehér egeret,
bűnös irományt, cinedényt.
Puttonyban ember-kígyót,
béka-asszonyt,
súly- és szerelem-állót.
Kakukkhangot fa szelencében,
élő hímtagot dinoszauruszbőrben.
Ízletes leveseket kotyvasztottak
rovarokból és csúsómászókból,
bódító italokat keverték.
A rečaniak ki sem mozdultak
koszos sátrukból.
Perpatvarok maradtak utánuk.

A CIGÁNYOK MÁSODIK JÖVETELE REČANIBA

A rečaniak
 kígyók és kutyák közt,
 elszunnyadt testüket siratták.
 A sátorosok kártyát hoztak,
 pókpetét, féllábú varázslót.
 A rečaniak leöldösték szarvas- és aprójószáguk,
 a sátorosok meg kitanították őket, hogy koplaljanak,
 és másképp párosodjanak.
 A lányokat megtanították meztelen lovagolni,
 s lubickolni a vízimalom kereke alatt.
 Megmutatták, hogy birizgálják magukat,
 s hogy dugjanak síkos halat a combjaik közé.
 Bemutatták a paskolást, kitartást;
 a testtartást, amitől a lélegzet eláll;
 a szőrök élesztését érintéssel.
 Ördögfület adtak nekik,
 denevérszárnyat,
 bőrdarabkát a démon tagjából,
 amitől a legvadabb férj is
 kezessé válik.
 Nőuralom lett Rečaniban,
 a sátorosok meg továbbálltak.

BOSZORKÁNY

Saját boszorkányuk van a rečaniaknak.
 Bejáratos a viskóikba,
 ajándékokat osztogat, vezeti a táncot.
 Arany karmaival simogatja
 a kis rečaniakat;
 átváltozik tyúkká, egérré,
 fürge menyétté, madárrá.
 A gyerekek esküsznek rá,
 reszketnek tőle; széttépik, feltámasztják.
 Almafa lesz belőle, szent fa,
 hintázásra és akasztásra.
 A jó öreg boszorkány ölmos haját
 pörköli, tépdesi hamis tollát,

kötőjén lovagol.
Faedényben főz
késpengét, somot.
Tollra vizez.
Meg is tud haragudni,
tréfát űz a részegekkel;
ígérget, koccint
méregpohárral.
A rečaniaknak semmi kifogásuk ellene;
puskacsőre várják és szertartásra.

ÁCS Károly fordításai

